

روز گذشته در نشست خبری سخنگوی قوه قضائیه خیرنگاری سوالی درباره تشکیل پرونده احتمالی برای حسن روحانی با اتهام ایجاد اخلاق در بازار بورس یا مدخلات ارزی پرسید. اولین نقل قولی که از مسعود ستایشی، سخنگوی قوه در رسانه‌ها منتشر شد به گونه‌ای بود که به نظر می‌رسد تشکیل پرونده برای رئیس‌جمهور سابق را تایید کرده است. «ایشان در کسوت روحانیت قرار دارد. پرونده‌هایی برای وی در دادستانی ویژه روحانیت با حفظ حوزه قضایی مربوطه تشکیل شده و مرجع مورد نظر باید پاسخگوی سوال باشد. طبیعتاً تشکیل پرونده برای رئیس‌جمهور سابق خبری است که برای تبدیل شدن به تیترا اصلی خبرگزاری‌ها و کانال‌های خبری و دست به دست شدن بین مردم به زمان زیادی نیاز نداشت. اما تنها چند ساعت بعد از پخش گسترده این خبر، میزان، خبرگزاری رسمی قوه قضائیه برای اصلاح تصور شکل گرفته در افکار عمومی اطلاعیه‌ای منتشر کرد. در این اطلاعیه تک‌جمله سخنگوی قوه درباره حسن روحانی این گونه نقل شده است: «مرجع صالح اظهارنظر در مورد افراد برخوردار از کسوت روحانیت، دادسرای ویژه روحانیت است و لذا صرف نظر از صحت و سقم این موضوع، چنانچه پرونده‌ای برای وی تشکیل شده باشد، مرجع مذکور باید در این رابطه اظهارنظر کند.» میزان در ادامه خبرش را این گونه تکمیل کرد: «سخنگوی قوه قضائیه اظهارنظری درخصوص تشکیل یا عدم تشکیل پرونده قضایی برای رئیس‌جمهور سابق نداشته است، مشخص نیست خبرنگاری که این سوال را پرسیده از خبر خاصی مطلع بوده یا صرفاً براساس حدس و گمان خود چنین سوالی پرسیده است. در هر صورت قوه قضائیه اصل خبر تشکیل پرونده برای روحانی را رد یا تایید نکرد. اما فارغ از اینکه پرونده‌ای در این باره تشکیل شده یا نه همواره اتهاماتی در موضوعات مذکور یعنی ایجاد اخلاق در بازار از بورس متوجه بعضی مقامات ارشد دولت حسن روحانی بوده است. اتهاماتی که برخی معتقدند ناشی از قصور یا تبصیر شخص رئیس دولت بوده و تشکیل پرونده برای مقامات رده‌پایین تر بدون بررسی اتهامات احتمالی روحانی بی‌معناست. گرچه تشکیل پرونده‌ای با این عناوین برای روحانی نه‌رد شده و نه تایید، صرفاً جهت بررسی جزئیات اتهامات وارده به روحانی و مقامات دولت اوبه‌ویژه در زمینه ارز که هر از چندگاهی در محافل سیاسی و رسانه‌ای نقل می‌شود، در این گزارش به بازخوانی ریشه شکل‌گیری چنین ابهاماتی پرداخته شده است.

سیف و عراقچی تبرئه شدند، روحانی متهم

یکی از مهم‌ترین و پرنسروصدترین پرونده‌های قضایی که در دولت روحانی برای مقامات دولت او تشکیل شد، پرونده‌ای بود که با اتهام ایجاد اخلاق در نظام اقتصادی و قاچاق ارز برای ولی‌الله سیف، رئیس سابق بانک مرکزی و احمد عراقچی، معاون ارزی سیف تشکیل شد. اتهامات این پرونده مربوط به اقداماتی بود که بانک مرکزی در سال ۹۷ برای آنچه که کنترل بازار ارزی می‌خواند انجام داده بود. ولی‌الله سیف و احمد عراقچی با هدف کنترل قیمت ارز در بازار آزاد حجم زیادی از ارز را طریق یک دلار وارد بازار کرده و سعی می‌کنند از طریق دادن رانت بر بازار تاثیر بگذارند. تاثیری که شاید موقتا تداوم داشت اما با کاهش ذخایر ارزی نهایتاً این تصمیم نیز ناکارآمدی خود را نشان داد و روحانی دلار ۴۲۰۰ تومانی با نهایتاً با قیمت ۳۰ هزار تومانی به رئیسی تحویل داد. دادگاه انقلاب تهران رفتار و تصمیمات سیف و عراقچی را به‌عنوان قاچاق ارز تشخیص داد و ابتدا هر دو را به حبس محکوم کرد. اما در دی‌پهشت امسال و پس از درخواست اعاده دادرسی متهمان، حکم اولیه که حواشی بسیاری هم به دنبال داشت به جرمه نقدی تقلیل یافت و براساس اعلام قوه قضائیه این متهمان «به پرداخت جرمه نقدی معادل دو برابر بهای ریالی ارز موضوع قاچاق محکوم شدند.» اما این پایان کث وقوس‌های این پرونده نبود و چند هفته پیش دیوان عالی کشور این حکم را نقض کرد و پرونده را به شعبه هم‌عرض دادگاه صادرکننده حکم ارجاع داد. در حکم دیوان عالی به صراحت نوشته شده بود که «موضوع اتهامی، مصداق قاچاق ارز محسوب نمی‌شود و به‌ماهنگی و دستور و تأیید مقامات بالادستی از جمله رئیس‌جمهور و شورای عالی امنیت ملی به‌منظور کنترل بازار ارز بوده است.» متن حکم ابلاغ‌شده را می‌توان دلیل احتمالی پرسش خیرنگار حاضر در نشست خبری با سخنگوی قوه‌قضائیه در مورد تشکیل پرونده برای حسن روحانی به‌عنوان مقصر اصلی بحران ارز در سال ۹۷ برشمرد.

سیاست

رمزگشایی از اظهارات سخنگوی قوه قضائیه درباره بحران ارزی ۹۷

روحانی در دادگاه؟

روحانی ارزیابی از منابع ارزی نداشت

علاوه‌بر حکم قوه قضائیه احمد عراقچی معاون ولی‌الله سیف، رئیس کل وقت بانک مرکزی نیز ارزیابی غلط روحانی درمورد منابع ارزی را عامل سیاست‌های مخرب دستوری توسط وی عنوان کرده و در این باره گفته است: «با وجود بروز نشانه‌های قبلی مبنی‌بر خروج آمریکا از برجام و کاهش فروش نفت ایران که می‌توانست منابع ارزی ایران را تهدید کند در جلسه‌ای با حضور روحانی، جهانگیری و اعضای اقتصادی کابینه و سایر کشناس‌ها در فروردین ۹۷، رئیس‌جمهور به دلیل نداشتن برآورد درست از وضعیت ذخایر ارزی کشور در آن زمان معتقد بود دولت با مازاد درآمد ارزی مواجه است و بر همین مبنا ما مشکل ارزی نداریم و اگر مشکلی وجود دارد به بانک مرکزی برمی‌گردد که توانایی مدیریت ندارد.» ادعای غلط روحانی درمورد مازاد درآمد ارزی دولت و اهتمام وی به چندنرخ‌ی کردن نرخ ارز باعث اتخاذ تصمیمات غلطی از سوی روحانی و کابینه‌اش در مدیریت اقتصادی کشور شد که نتیجه آن کاهش ارزش پول ملی، صعود نرخ تورم به عدد بالای ۵۰ درصد، کسری بودجه چندصد هزار میلیارد تومانی و از همه مهم‌تر کوچک‌تر شدن سفره معیشتی مردم بود.

مقصران متناقض ماجرای ارز

حسام‌الدین آشنا، مشاور وقت حسن روحانی درمورد نحوه تعیین قیمت ارز در جلسه فروردین‌ماه در مصاحبه‌ای که با ماهنامه اندیشه‌پویا داشته است، سعی می‌کند یک وجه قانونی به این شیوه تعیین نرخ بدهدروحانی را امرا از یک تصمیم‌گیرکارشناسی معرفی کند. او در این باره با اشاره به تعداد شرکت کنندگان در جلسه می‌گوید: «تقریباً بیش از ۱۵ نفر بودند. یک نفر عدد ۵۵۰ تومانی را پیشنهاد کرد و یک نفر دیگر ۴۵۰۰ تومانی را. آقای روحانی فرمودند ما مطابق مصوبه مجلس دلار را تا ۴۱۰۰ هم می‌توانیم افزایش دهیم؛ یعنی در بودجه برای ۳۹۰۰ تومانی به ما مجوز عادی دادند و تا ۴۱۰۰ را هم اجازه داریم که بالا ببریم. من تا ۴۱۰۰ را موافق هستم، چون خلاف قانون هم عمل نکرده‌ایم. پس اختلاف سر ۴۱۰۰ و ۴۵۰۰ بود. چون پیشنهاد ۵۵۰۰ تومانی را هیچ‌کس غیر از کسی که ارائه کرد قبول نکرد. فردا نظر آقای رئیس‌جمهور، بیشتر روی ۳۹۰۰ تومانی بود. اما بین ۴۱۰۰ و ۴۵۰۰ عدد ۴۲۰۰ تومانی در آن جلسه مورد توافق قرار گرفت.»

مرغ یک‌پای روحانی: ۴۲۰۰ تومان تمام

این اظهارات آشنا درمورد نحوه قیمت‌گذاری البته با آنچه ولی‌الله سیف از جلسه روایت کرده است، کاملاً متناقض است. رئیس مستعفی بانک مرکزی در مصاحبه‌ای که با خبرگزاری فارس داشته، می‌گوید در جلسه‌ای که ۱۵ فروردین ۹۷ با روحانی داشته است پیشنهاد تک‌نرخ‌ی کردن ارز به رئیس‌جمهور ارائه شده و روحانی قیمت ارز را ۳۸۰۰ تومانی پیشنهاد می‌دهد. سیف در این مصاحبه در پاسخ به این سوال که نرخ ۳۸۰۰ تومانی از کجا آمد می‌گوید همین طوری و ادامه می‌دهد: «نرخ ۳۸۰۰ تومانی نمی‌توانست مناسب باشد، ولی آقای رئیس‌جمهور اصرار داشتند. بانک مرکزی و بعضی از اعضای جلسه توضیحاتی درمورد نامناسب بودن نرخ ۳۸۰۰ تومانی دادند و بیان شد همین الان نرخ در بازار نزدیک ۵۰۰۰ تومانی است، با ۳۸۰۰ تومانی قطعه‌به‌تعداد موردنظر نمی‌رسیم.» سیف با ذکر اینکه فکر نمی‌کرده در آن جلسه بیش از نرخ ۴۸۰۰ تومانی مورد تأیید را بگیرد، می‌گوید: «منتها همزمان با آن این اختیار را بانک مرکزی گرفته بود که در مصوبه قید شود بانک مرکزی با مدل شناور مدیریت‌شده نرخ ارز را جلو می‌برد. در واقع از ۴۸۰۰ تومانی شروع می‌شود. در نهایت نیز مطابق آنچه سیف گفته است ۴۸۰۰ تومانی پیشنهادی بانک مرکزی به‌شدت با مخالفت روبه‌رو شد و یکی دو نفر از اعضای دولت سعی کردند از ۴۲۰۰ تومانی نرخ را بالاتر ببرند که آقای رئیس‌جمهور گفت دیگر حرفش را نزنید، تمام شد.»

روحانی: مقصر ارز ۴۲۰۰ تومانی آمریکاست!

حسن روحانی در اولین اظهارنظری که درمورد ارز ۴۲۰۰ تومانی داشت اگرچه سعی کرد بار تصمیمی را به دوش آمریکا بیندازد، اما مسئولیت این تصمیم را پذیرفت. در اظهارنظری که ۱۳ آذر ۹۷ به‌نقل از روحانی در رسانه‌ها منتشر شده، آمده است: «نوطه

آمریکا را در فروردین دیدیم و در نشست‌ی اقتصادی در سطح ملی با حضور مسئولان، معاونان و مشاوران اقتصادی کشور تصمیمی به اتفاق آرا گرفتیم. در آن نشست از همه سوال شد و اگر یک نظر مخالف بود، نمی‌پذیرفتم.» وی ادامه داد: «تمام وزیران، معاونان و مشاوران در آن نشست تأکید داشتند ارز تک‌نرخ‌ی شود، در آن نشست همه به‌اتفاق معتقد بودند با ارز نرخ ۴۲۰۰ تومانی تمام نیازمندی کشور کامل تأمین می‌شود.» اگرچه این اظهارات رئیس‌جمهور توسط سایر حاضران در جلسه فروردین ۹۷ مورد نقض قرار گرفت، اما خود روحانی نیز با صحبت‌های متناقض در شهریورماه سال گذشته به‌نوعی اعتبار ادعای اولیه خود را مورد خدشه قرار داد. روحانی در این تاریخ ابتدا به موافق بودن دولت و مخالفت وی اشاره کرده و گفته است: «جلسات متعددی را معاون اول در این زمینه گذاشت و بعد به من گفتند ما به جمع‌بندی رسیدیم، جلسه‌ای برگزار شد و همه اقتصادی‌های دولت و بیرون دولت در جلسه حضور داشتند. من آنجا گفتم اگر اجماع دارید ارز تک‌نرخ‌ی باشد، من با وجودی که مخالفم، اما می‌پذیرم؛ که در آنجا همه آنها یکپارچه گفتند ما موافق ارز تک‌نرخ‌ی هستیم.»

بقیه دولت‌ها با ارز چه کردند؟

همزمان با آغاز فعالیت دولت سازندگی، اولین دولت بعد از پایان جنگ به مدت ۱۴ سسال نرخ ارز ثابت باقی مانده بود، اما نرخ ارز واحدی در کشور وجود نداشت. برای مثال در اوایل دهه ۷۰ سه نرخ ارز در کشور وجود داشت؛ ۱_ نرخ رسمی که حدود ۷ تومان بود. ۲_ نرخ قاچاتی که به برخی تولیدکنندگان برای واردات تعلق می‌گرفت که حدود ۶۰ تومان بود. ۳_ نرخ بازار آزاد. دولت هاشمی اوایل سال ۷۲ و در راستای اجرای سیاست‌های تعدیل اقتصادی به سمت تک‌نرخ‌ی کردن ارز حرکت کرد و نرخ ۱۶۵ تومانی را به‌عنوان تعادل نرخ رسمی اعلام کرد. اما این امر منجر به ثبات نرخ ارز نشد و قیمت دلار در بازار آزاد افزایش پیدا کرد و درسال ۷۳ نرخ به عدد ۲۶۰ تومان و در سال ۷۴ به ۴۰۰ تومان رسید. نرخ ارز در بازار آزاد در سال ۷۶ همزمان با پایان فعالیت دولت‌سازندگی به ۴۷۸ تومان رسید. با آغاز فعالیت دولت اصلاحات و با وجود ثبات ماندن نرخ رسمی ارز اما دلار در بازار آزاد افزایش پیدا کرد. درحالی‌که نرخ رسمی ارز ۱۷۵ تومان بود، این رقم در سال ۸۰ در بازار آزاد با قیمت ۷۹۰ تومان مبادله می‌شد. سال بعد دولت رقم ۷۹۸ تومان را به‌عنوان نرخ شناور اعلام کرد اما این تصمیم فشاری بر بازار وارد نکرد؛ چراکه واردات بسیاری از کالاهای ضروری مردم از جمله برنج و شکر با نرخ آزاد صورت می‌گرفت. دولت احمدی‌نژاد در شرایطی آغاز به کار کرد که نرخ ارز در بازار آزاد ۸۷۴ تومان بود. سیاست‌های اقتصادی دولت در این دوره سبب بالارفتن قیمت دلار و افزایش تورم شد. سیاست‌های دولت برای تک‌نرخ‌ی کردن ارز موفق نبود و دلار در اواخر سال ۹۱ حتی به نرخ ۳ هزار و ۸۰۰ تومانی نیز رسید. مداخله نادرست بانک مرکزی در بازار برای کنترل نرخ باعث شد، کنترل بازار به‌طور کامل از دست دولت خارج شود. دولت روحانی از ابتدای آغاز به فعالیت خود برای ثابت نگه داشتن یاحتی کاهش نرخ ارز تلاش زیادی کرد و حتی نرخ ارز در بهمن ۹۲ با کاهش به عدد ۲ هزار و ۹۵۰ تومان رسید. دولت در سال‌های بعد نیز سعی کرد نرخ ارز را ثابت نگه‌دارد. این سیاست تا سال ۹۵ ادامه پیدا کرد و پیش‌بینی می‌شد که بازار با یک جهش بزرگ ارزی همراه شود. این امر با خروج ترامپ از برجام تشدید نیز پیدا کرد و نرخ ارز به ۱۱ هزار تومان رسید. دولت برای کنترل این افزایش، نرخ رسمی ۴۲۰۰ تومانی را اعلام کرد اما این نرخ منجر به کنترل نرخ ارز نشد و قیمت ارز افزایش پیدا کرد تا در اواخر عمر دولت روحانی به عدد ۳۰ هزار تومانی نیز برسد. دولت سیزدهم با توجه به کمبود منابع ارزی، سیاست ارز ترجیحی را در دستور کار قرار داد تا قیمت کاذب ۴۲۰۰ تومانی شکسته شده و تورم احتمالی ناشی از آن نیز با بالابردن میزان بارانه نقدی و اجرایی‌سازی طرح کالابرج اجرایی شود. رسیدن قیمت ارز به بیش از ۵۰ هزار تومان تغییر رئیس بانک مرکزی را در پی داشت و فرزین، رئیس جدید بانک مرکزی برای ایجاد تعادل در بازار نرخ میانگین دلار در سامانه نیما را ۲۸۵۰۰ تومان اعلام کرد و این نرخ همچنان برای کالاهای اساسی تغییر نکرده است. سیاست کنترلی بانک مرکزی باعث شده تا قیمت دلار در بازار آزاد از دی ماه سال گذشته تاکنون روند کاهشی پیدا کند. افزایش میزان فروش نفت و آزادسازی درآمدهای بلوکه‌شده کشور نیز از دیگر دلایل موثر بر افت قیمت محسوب می‌شوند.

امیر عبداللهیان پنجشنبه با بن‌سلمان دیدار می‌کند

پیشقراول سفر رئیسی به ریاض

گرفته نیز در این سفر مورد توجه قرار بگیرد. اختلافاتی که حل‌وفصل آنها باعث می‌شود روابط دو کشور ضمن گرم‌تر شدن، منافی نیز برای دوطرف به‌همراه داشته باشد. مطرح شدن دوباره اختلاف میدان گازی آرش و زمزمه‌هایی درباره به‌رسمیت شناخته شدن اسرائیل ازجمله این موارد به‌شمار می‌رود.

۱. لزوم حل اختلافات میدان گازی آرش

میدان گازی آرش در قسمت شمال خلیج فارس قرار دارد که اختلاف ایران و کویت و عربستان در این منطقه بر سر تعیین حد و مرز دریایی از سال ۱۹۶۰ تاکنون ادامه داشته‌و به این دلیل امکان بهره‌برداری از این منطقه تا رفع اختلافات وجود نداشته است. فروردین سال گذشته اما عربستان و کویت قراردادی برای توسعه میدان گازی آرش و بهره‌برداری از این منطقه امضا کردند. این قرارداد با واکنش مقامات ایرانی مواجه شد. سخنگوی وزیر خارجه وقت ایران، این توافق را غیرقانونی خواند و اعلام کرد بهره‌برداری از این منطقه باید با هماهنگی سه کشور صورت بگیرد. این قرارداد البته پیش از انعقاد توافق ایران و عربستان و از سرگیری دوباره روابط دیپلماتیک اتفاق افتاد و انتظار می‌رفت بعد از برقراری روابط این اختلافات مورد حل‌وفصل قرار بگیرد اما اوایل مرداد عربستان و کویت ضمن تکرار ادعای خود مبنی‌بر اینکه میدان گازی آرش متعلق به عربستان و کویت است، بر ادامه پروژه‌ای که سال گذشته قرار داد آن را امضا کرده بودند، تأکید کرده و در بیانیه اعلام کردند: «... ایران را به مذاکره درخصوص ترسیم حد شرقی منطقه، براساس قوانین بین‌المللی و اصل حسن همجواری به گونه‌ای که ایران یک طرف مذاکره و عربستان

۲

جزئیات تازه از جنایت شیراز

جلوی یک فاجعه گرفته شد

با توجه به فروپاشی یک شبکه تروریستی بزرگ در روزهای ابتدایی مردادماه این توقع وجود داشت که ملاحظات امنیتی با نگاه ویژه‌تری در کشور لحاظ شود. این ملاحظات درمورد حرم شاهچراغ که کمتر از یک سال قبل هدف حمله تروریستی قرار گرفته بود جدیت بیشتری را می‌طلبید. تکرار حادثه تروریستی در حرم شاهچراغ و عبور همراه با اسلحه تروریست داعشی از در باب‌المهدی حرم این ابهام را در افکار عمومی به وجود آورده که چرا با وجود اطلاع از برنامه‌ریزی سرویس‌های اطلاعاتی غربی و عبری برای حملات تروریستی گسترده و سابقه اقدام تروریستی در حرم شاهچراغ مراقبت‌های امنیتی از این محل به قدر کافی لحاظ نشده و نتوانسته‌از تکرار این اقدام جنایتکارانه جلوگیری کند. مهم‌ترین انتقادات درمورد اقدام جنایتکارانه روز یکشنبه این است که چرا در مقابل دری که فرد تروریست از آن وارد شده هیچ گیتی وجود ندارد. این ابهام اما با پاسخی غیرمعقول از جانب معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استاندار فارس مواجه شد. قزل سفلی در پاسخ به اینکه چرا هیچ گیتی مقابل تروریست شاهچراغ نبوده گفته است: «چون این فرد از در خروجی وارد حرم شده به همین دلیل هیچ گیتی در آن نقطه وجود نداشته است.» واضح است که نمی‌توان توقع داشت یک تروریست مسلح همچون مردم عادی به قوانین تردد پایبند بوده و لزوماً از همان دری وارد حرم شود که دیگران وارد می‌شوند. علاوه‌بر این مطابق آنچه یک منبع آگاه به «فرهیختگان» اطلاع داده است، تروریست‌ها بنا داشته‌اند در ایام منتهی به چهلمین روز پس از اعدام عوامل تروریستی آبان‌ماه سال گذشته جنایت رخ داده را یادآوری کرده و حس ناامنی را در مردم زنده نگه‌دارند. ۱۷ خرداد سال جاری عوامل حادثه تروریستی آبان‌ماه ۱۴۰۱ به‌دار آورخته شدند و تروریست تاجیک‌تبار ۲۲ مرداده‌ماه یعنی در سی و هفتمین روز پس از این واقعه دست به جنایتی دیگر در حرم احمدبن موسی می‌زند که با اقدام شجاعانه یکی از خادمان حرم قبل از اینکه این جنایتکار بتواند فاجعه‌آفرینی کند، دستگیر می‌شود. این منبع آگاه همچنین درمورد چرایی عدم موفقیت نیروهای امنیتی در دستگیری تروریست داعشی قبل از نیروی خدمت‌رسان حاضر در حرم نیز گفته است که یکی از نیروهای حاضر در مقابل در اسلحه کلتی داشته و آن را به سمت فرد تروریست نشانه می‌رود اما به دلیل عمل نکردن به‌موقع اسلحه خود او توسط گلوله مضروب می‌شود. در پشت صحنه جنایت روز یکشنبه یک گروه تروریستی قرار داشته که بلافاصله اعضای آن دستگیر شدند و رئیس کل دادگستری استان فارس تعداد آنها را ۱۰ نفر برشمرده و هویت تمامی آنها را غیرایرانی و اتباع خارجی اعلام کرده است.

مطابق آنچه که این منبع آگاه به «فرهیختگان» اعلام کرده در محل اختفای اعضای این گروه تروریستی عکس‌هایی از نوجوانان فیروزآبادی یافت شده که در آیین پیاده‌روی به حرم احمدبن موسی آمده بودند و تروریست‌ها مطابق طرح‌ریزی خود بنا داشته‌اند آنها را مورد هدف قرار دهند و پس از آن از طریق مانور رسانه‌ای روی این جنایت احساسات جامعه را جریحه‌دار کرده و حس ناامنی به جامعه تزریق کنند، به همین دلیل تروریست داعشی در هنگام حمله به حرم ۸ خشاب و ۲۴۰ نیز جنگی همراه خود داشته‌که تنها موفق به شلیک ۱۱ گلوله شده است. اگرچه این اقدام با ورود نیروهای امنیتی و مردمی ناکام ماند اما نمی‌توان به‌راحتی چشم بر ضعف‌های عملکردی در حفاظت از سالمند زائران حرم شاهچراغ بست و از دو جنایت مشابه در کمتر از یک ساعت عبرت نگرفت.

و کویت طرف‌دیگر آن باشد دعوت می‌کنیم.» این اختلافات مرزی اما در

در سال‌های قبل از انقلاب در این منطقه تعیین‌شده، حدود ۴۰ درصد از منابع میدان گازی آرش در مرزهای ایران قرار می‌گیرد و این اقدام عربستان و کویت را می‌توان نقض تمامیت ارضی ایران دانست که لازم است در چهارچوب سفر وزیر خارجه به عربستان مورد مذاکره و گفت‌وگو قرار بگیرد.

۲. عربستان اسرائیل را به‌ر سمیت می‌شناسد؟

عربستان در دوران ریاست‌جمهوری ترامپ به‌دنبال عادی‌سازی روابط با اسرائیل بود و پیمان صلح ابراهیم را در این راستا دنبال می‌کرد. بااین حال این پیمان اجرایی نشد اما اتفاقی که اخیراً در جریان سفر جیک سالیوان، مشاور امنیت ملی بایدن به عربستان اتفاق افتاده زمزمه درباره به‌رسمیت شناختن اسرائیل توسط عربستان را مجدداً بر سر زبان‌ها انداخته است. با توجه به شرایط سخت بین‌المللی و داخلی که متوجه رژیم صهیونیستی است این دولت تلاش دارد برای حفظ موجودیت خود توسط کشورهای مختلف به‌ویژه کشورهای مسلمان که دشمن اصلی این رژیم محسوب می‌شوند به‌رسمیت شناخته شود و به‌نظر می‌رسد عربستان درمورد به‌رسمیت شناخته شدن اسرائیل بی‌رغبت نباشد. اما اعلام رسمی این امر هزینه‌هایی را نیز به دولت سعودی تحمیل خواهد کرد و باعث می‌شود آنها پیش شرط‌هایی را به معادله «رسمیت بخشیدن به روابط با اسرائیل» اضافه کنند، به همین دلیل عربستان اعلام کرده: «در صورتی اسرائیل را به‌رسمیت خواهد شناخت که صهیونیست‌ها رهابرد دو دولتی در سرزمین‌های اشغالی و تشکیل کشور فلسطین را بپذیرند.» براساس آنچه رسانه‌های آمریکایی منتشر کرده‌اند، مذاکراتی در این راستا صورت گرفته و عربستان در این رابطه اعتنااف نشان داده است. با توجه به این موارد لازم است وزیر خارجه در دیدار خود با مقامات سعودی بار دیگر موضع ایران را درقبال به‌رسمیت شناخته شدن رژیم صهیونیستی توسط عربستان مورد اشاره قرار دهد و تأثیرات مخرب این اقدام بر امنیت منطقه را گوشزد کند.